

Tysklands ny Landbrugsminister.

Sidst i November f. A. afløste Riddergodsejer v. Arnim til Criewen den tidligere tyske Landbrugsminister v. Podbielski, der fratraadte sin Stilling kort før Rigsdagens Sammentræden. Man havde længe ventet, at sidstnævnte vilde trække sig tilbage, dog kom Valget af Godsejer v. Arnim som en Overraskelse, da han ikke forinden havde været nævnet som Ministeremne. Skønt ukendt som Politiker var den ny Minister dog vel anset i det praktiske Landbrug. Han er anerkendt som en dygtig Godsejer og Landmand, der har vundet Navn som Planteavler, og hans Arbejde for det store Landbrugsselskab, hvis Præsident han har været siden 1892, regnes som særlig frugtbringende for det tyske Landbrug. I denne Tid er Selskabets Medlemsantal vokset fra 7100 til 16,200 og dets Formue fra 343,000 til 2,443,000 Mark. Hvor højt man vurderede denne Virksomhed, ses deraf, at man ved Ministerens Tilbagetræden fra Præsidiet overrakte ham den gyldne Stiftelsesmedaille, som hidtil kun Selskabets Stifter, v. Eyth, havde faaet.

Det var derfor ret paafaldende, at den ny Landbrugsminister ikke blev omtalt ved »Bund der Landwirte«s Generalforsamling, hvor man dog havde Lovord nok for den afgaaede. Grunden hertil maa vel søges deri, at Ministerens Programtale, som var bleven holdt nogen Tid forinden, og som var præget af en langt dybere Forstaaelse af det arbejdende Landbrugs Tarv end hans

mere populære Forgænger var i Besiddelse af, næppe har vundet Bifald hos de politiserende Landmænd, som føre Ordet i Bund d. Landwirte. Da Rigsdagen var bleven opløst kort efter Ministerens Tiltrædelse, var det ikke i denne, men i den preussiske Landdag under Budgetbehandling, at Talen blev holdt. Efter at Finansministeren havde fremhævet den gavnlige Virkning, som den ny forhøjede Toldtarif havde haft, udtalte Landbrugsministeren, at denne utvivlsomt ogsaa havde virket fremmende paa Landbruget, men han kunde dog ikke frigøre sig for Indtrykket af, at man dog her vistnok havde overvurderet de Fordele, Toldlovgivningen frembød. Efter hans Overbevisning gjorde Forhøjelsen af Arbejdslønnen og Produktionsomkostningerne et slemt Afbræk i de højere Priser, Landbruget opnaaede ved Toldtarifen, især naar man tog Hensyn til, at de høje Kvægpriser kun kunde være forbigaaende. Derfor antog han ikke, at de høje Ejendomspriser, som vi nu havde, svarede til en forøget Rentabilitet, og ansaa det for meget betænkelig, at Prisstigningen mere syntes fremkaldt ved de mange Ejendomssalg til offentlige og private Banker, til Domænerne og til en Mængde rige Industridrivende, for hvem Prisen ikke spillede nogen Rolle. Disse Salg tvinge den arbejdende Landmand op paa lignende urentable Priser.

Det allerbetænkeligste var dog, at disse Priser ikke blot anlægges ved Salg, men ogsaa ved Overdragelse og ved Arv og saaledes give Anledning til Forhøjelse af Prioritetsgælden. Denne stigende Gæld er Grunden til Landbrugets mindre Modstandsevne i nedadgaaende Tider. Det er sikkert, at Toldforhøjelsen bringer den nulevende Landmand betydelige Fordele, men det er ogsaa sikkert, at disse Fordele indenfor en vis given Tid ville udjævnes ved den forøgede Gæld, saa man atter vil befinde sig paa samme Standpunkt som nu.

»Toldlovgivningen havde i saa Tilfælde altsaa slet ikke nyttet, den havde snarere skadet. Thi fandt en Formindskelse eller Ophævelse af Tolden Sted — og

hvem vilde kunne nægte Muligheden deraf — da, mine Herrer, vilde der indtræde Katastrofer af allerværste Art.«

Det maatte derfor først og fremmest være Opgaven at træffe Forholdsregler for at forebygge de uheldige Følger, der kunde komme, ved at fremskaffe en Lovgivning om den bundne Gæld paa Ejendomme. Ministeren gik nærmere ind paa Omtalen af denne ikke lette Opgave og fremhævede bl. a., at han ikke kunde anse den i forrige Aar derom givne Lov for et tilfredsstillende Grundlag.

Ogsaa med Hensyn til Arbejderspørgsmaalet — Boligsagen — udtalte v. Arnim sig paa en fra Agrarforbundet afvigende Maade, som dog vi unægtelig bedre forstaa. Da Forhandlingerne om dette Spørgsmaal dog næppe ere synderlig kendte eller ere naaede saa vidt, at de kunne paaregne almindelig Interesse i Danmark, skal her endnu blot omtales Ministerens Udtalelser om Kvægavlen, hvorom det hedder, at der er givet forøgede Midler til dens Fremme paa Finansloven. Hertil havde Kød manglen givet Anledning. Da det kun drejede sig om at forøge Kreaturbestanden med nogle faa Procent for at gøre Kødforsyningen uafhængig af Udlandet, var der Udsigt til, at det kunde lykkes. Hvor hurtig en Forøgelse af Kreaturbestanden kan ske under lønnende Forhold, har den sidste Kreaturtælling vist, idet Svinebestanden i to Aar er vokset ca. 22 pCt. og Kvægbestanden 4.5 pCt. Som særlig interessant anførte Ministeren, at det i den senere Tid havde staaet for ham som noget ejendommeligt, at trods det, at Svinepriserne faldt, vedblev Kvægpriserne at holde sig paa samme Standpunkt og endog at stige. Man havde heri et Bevis for, at Befolkningen ikke behøvede at tage Hensyn til denne Prisforskel, da man ellers ved et mindre Forbrug af Oksekød vilde have faaet Prisforskellen udjævnet. Heraf sluttede Ministeren med Rette, at der nu, da Svinepriserne vare lave, ikke paa Grund af de høje Priser paa Oksekød kunde tales om Kød mangel.

Da Ministerens Udtalelser om Toldspørgsmaalet, som det var at vente, havde fremkaldt Modsigelser i Landdagen, udtalte han senere, »at han var bleven misforstaaet, som om han betragtede Beskyttelsestolden som en provisorisk Forholdsregel, der skulde ophøre, naar den havde gjort sin Virkning. Det var ikke Mening. Men man maatte tage i Betænkning, at den Tid kunde komme, da Konsumenterne kunde faa større Indflydelse i Rigsdagen end Producenterne — ganske vist ikke fra i Dag til i Morgen — men i en senere Generation. Han selv stod fast paa det Standpunkt, at vi af alle Kræfter maatte søge at opretholde Beskyttelsestolden, men han maatte gøre opmærksom paa, at vor Vilje ikke alene var nok dertil.«

Jeg kan ikke nægte mig den Fornøjelse at anføre, at Ministerens ovenanførte Ytringer om Kød manglen bekræfter en Udtalelse, hvormed jeg sluttede et Foredrag i Landhusholdningsselskabet i 1892 om Tysklands Kødfor- syning, idet det hedder: »at saa længe Købeevnen endnu er saa stor, at den lettere Adgang til det billigere Flæsk ikke formaar at bringe Kødprisen i Niveau med dette, saa længe vil der være »Viehnot« i Tyskland, og vi kunne gøre Regning paa en god Kunde mere.« Saaledes har det omtrent været siden, og er endnu i højere Grad end før. Endnu skal blot tilføjes, at i Rigsdagen er Agrarpartiet stærkere end før Valgene og sandsynligvis Herrer over Situationen i de kommende 5 Aar.

Johannes Arup.